

Provincie Zuid-Holland, gemeente Rotterdam en DCMR blijven stappen zetten en gaan voor een wettelijke oplossing

Daan Molenaar, algemeen directeur van DCMR Milieudienst Rijnmond, en Suzanne Mulder, voorzitter en vertrouwde stem in de Rotterdamse regio, openden de bewonersavond. Het zou best wel eens kunnen dat er eindelijk een wettelijk vastgelegde norm komt, waarmee de vliegenoverlast in Heijplaat kan worden aangepakt. Daan Molenaar sprak daar op de bewonersavond van 13 april duidelijke taal over: 'Ik baal dat ik hier opnieuw moet staan. De overlast is ondanks alle acties nog steeds te groot. Wij blijven ons inzetten, maar hebben ook meer instrumenten nodig om dit sneller te kunnen aanpakken en op te lossen. In samenwerking met de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam gaan we een verzoek aan het ministerie doen om hier regelgeving voor te maken.'

Tijdlijn DCMR laat lange aanloop handhaving zien

Het dossier Heijplaat start in 2016 met meldingen van vliegenoverlast door bewoners. In 2017 en 2018 wordt met Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD) onderzocht wat de oorzaken en omvang van de overlast zijn. Om de problematiek beter te onderbouwen, begint in 2019 een monitoringsonderzoek gericht op het verzamelen van bewijslast.

In 2021 wordt de vergunning geactualiseerd en stelt N+P beroep in. In dat jaar wordt ook het verbod op duwbakken ingevoerd, wat leidt tot een afname van het aantal vliegen. In 2022 volgt een rechtbankuitspraak en daarna een hoger beroep. De juridische afronding vindt plaats in 2024, met een uitspraak van de Raad van State en zichtbare verbeteringen als gevolg van toezicht en maatregelen. In 2025 wordt opnieuw meer overlast ervaren. In 2026 leidt het constateren van overtredingen tot het inzetten van verdere handhaving, onder andere via lasten onder dwangsom op het gebied van geur, onderhoud, schoonhouden en bestrijding, met als doel de situatie structureel te verbeteren en te borgen. Daarnaast voert DCMR ook regelmatig controles uit.

Ook in de week vóór de bewonersbijeenkomst in De Huiskamer 2.0 was er weer een dwangsom aan het bedrijf opgelegd. Daan Molenaar: 'We willen het bedrijf aanzetten tot ander gedrag. Tot nu toe lukt dat niet snel genoeg.'

DCMR heeft inmiddels drie lasten onder dwangsom opgelegd. Als het bedrijf de overtredingen niet ongedaan maakt kan de maximale boete oplopen tot 345.000 euro.

Hard criterium ontbreekt voor "vliegenoverlast"

Dat was, en is nog steeds, de ontbrekende schakel in de slepende discussie over de vliegenoverlast die het bedrijf N+P veroorzaakt: er is geen hard criterium waarmee overlast gevende bedrijven als N+P kunnen worden gedwongen de overlast terug te dringen. Het stellen van een norm aan het aantal vliegen is door de rechtbank afgewezen in 2022. Daarom is de volgende stap nodig. Wethouder Chantal Zeegers wil gezamenlijk optrekken met de provincie en DCMR naar het Rijk.

Inzet gemeente Rotterdam

De provincie is als bevoegd gezag verantwoordelijk voor de vergunningverlening en het toezicht bij N+P, maar de gemeente Rotterdam gaat ook over onderwerpen die met het milieu te maken hebben.

Wethouder Zeegers bezocht N+P in februari en schrok van de situatie. Het bezoek illustreerde ook hoe snel dingen kunnen veranderen. December 2025 was bij een controle bij N+P alles volgens de afspraken. Drie maanden later waren er nieuwe tekortkomingen in het onderhoud van het pand.

Marco te Veldhuis, adviseur van de wethouder, zei op 13 april: 'De wethouder was bij het bezoek onder de indruk. Zij stelt voor om gezamenlijk op te trekken richting het Rijk. We spelen het dus hogerop.'

Zorgplicht

Het Vliegenteam van Heijplaat gaf ondersteunende adviezen om mee te nemen richting het Rijk. Met als doel: het aanscherpen van wet- en regelgeving.

Stefano Clarijs van het team: 'Sinds 2019 leggen we de gegevens van de vliegenoverlast in Heijplaat naast die van Hoogvliet. Die gegevens kunnen we aan het Rijk meegeven. Kan nuttig zijn bij het vaststellen van een norm.' Daan Molenaar: 'Nemen we mee.'

Rinus Groen van het Vliegenteam: 'Laat wetgeving en een beroep op de zorgplicht samengaan.' Die zorgplicht wil zeggen dat het bedrijf met de activiteiten geen onaanvaardbare gevolgen voor de leefomgeving veroorzaakt. Ook geven omwonenden aan graag meer controles bij het bedrijf te zien.

Uitbreidingsplannen

Dat maatregelen een stap dichterbij komen, is natuurlijk mooi. Maar er blijven kanttekeningen. Onder meer van Rinus Groen: 'Er is maar één echte oplossing: het bedrijf verplaatsen naar de Tweede Maasvlakte. N+P hoort hier niet'. Johanneke van Steenberg van het Havenbedrijf reageerde: 'Ik zie dat niet snel gebeuren. Ze krijgen daar geen vergunning voor vanwege de stikstof en daarnaast spelen netcongestie en een plasticmarkt die onder druk staat ook mee. Komende 5 tot 10 jaar zie ik ze niet verhuizen.'

Een bewoner van de Streefkerkstraat wees Johanneke op de uitbreidingsplannen van het bedrijf op de huidige locatie. N+P sprak daarover op de vorige bewonersbijeenkomst. Johanneke: 'Daar weten wij als Havenbedrijf niets van.'

Mochten de uitbreidingsplannen op tafel blijven, dan kan zeker weerstand worden verwacht.

Nieuw onderzoek van KAD

Ondertussen komt er een nieuw onderzoek van het KAD (Kennis- en Adviescentrum Dierplagen). Dit maakt onderdeel uit van het grotere plan van aanpak. 'Niet wéér een onderzoek hè. We weten alles al', riep een bewoner op 13 april. Anna Möller van het KAD: 'Opzet is om in een kortere periode (5 weken) met grotere precisie aan te geven welke vliegen overlast geven, aansluitend bij de beleving van de bewoners.'

Programmamanager Jogita Bholanath vulde aan: 'Door de kortere frequentie van meten kunnen mogelijke pieken in vliegenvangst worden gekoppeld aan bepaalde activiteiten van het bedrijf.' Rinus Groen van het Vliegenteam heeft er weinig vertrouwen in. 'Het hangt maar net van het seizoen of weersomstandigheden af dat je meet. En dan nog iets. N+P doet dan in de 5 weken van het onderzoek extra z'n best en daarna zijn we weer terug bij af.' Omwonenden geven aan meer vertrouwen te hebben in een onderzoek van een langere periode. Een optie die de provincie en DCMR daarom nog eens met het KAD gaan bespreken.

Blijf melden

DCMR riep bewoners op de komende tijd alert te blijven op vliegenoverlast. Programmamanager Jogita Bholanath van DCMR benadrukte: 'Blijf vooral melden als je last hebt van vliegen. Niet denken dat het toch niet helpt. Meldingen kunnen ons helpen krachtig op te treden richting N+P juist als er een overlast gevende activiteit plaatsvindt. Dat kan via het webformulier op www.dcmr.nl/overlast-melden of telefoonnummer: 0888 333 555.'